

GENDER RELATIONS AND LOW BIRTH WEIGHT INFANTS

MAJOR. WIMONPUN KAMONPETCH

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2005**

**ISBN 974-04-6681-8
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

บทบาทความสัมพันธ์หญิงชายในครอบครัวของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อย (GENDER RELATIONS AND LOW BIRTH WEIGHT INFANTS)

พ.ต.หญิงวิมลพรรณ กมลเพชร 4337366 SHMS / M

ศศ.ม. (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : พิมพัลย์ บุญมงคล, Ph.D., นาถฤดี เต็นดวง, M.A.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทความสัมพันธ์หญิงชายในครอบครัวของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อย โดยใช้แนวความคิดการวิเคราะห์บทบาทหญิงชาย ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ระดับลึกและการสังเกต จากกรณีศึกษาจำนวน 13 กรณี

ผลการศึกษา พบว่า บทบาทความสัมพันธ์หญิงชายในครอบครัวของมารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อยมีความแตกต่างกัน แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ 1) มารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อยมากและทารกน้ำหนักน้อยซึ่งมีภาวะความเจ็บป่วย 2) มารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อยซึ่งไม่มีภาวะความเจ็บป่วย กล่าวคือ

มารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อยมากและทารกน้ำหนักน้อยซึ่งมีภาวะความเจ็บป่วย อยู่ในครอบครัวที่มีการขัดเกลาให้ยอมรับความมีอำนาจเหนือกว่าของชาย มีความรุนแรงในครอบครัวสูงทั้งจากครอบครัวในวัยเด็กและครอบครัวในปัจจุบัน การแบ่งงานระหว่างหญิงชายในครอบครัวเป็นไปอย่างเคร่งครัด ถึงแม้ว่าภาวะเศรษฐกิจจะผลักดันให้ผู้หญิงออกมาทำงานอาชีพเพิ่มขึ้นแต่ชายไม่ช่วยแบ่งเบาภาระงานบ้านเพิ่มขึ้นตาม มารดาส่วนใหญ่ไม่สามารถควบคุมและเข้าถึงทรัพยากรและผลประโยชน์ในครอบครัวได้ แทบทุกรายไม่ต้องการมีบุตรและไม่สามารถยอมรับการตั้งครรภ์ได้จึงทำให้ไม่สนใจเอาใจใส่ดูแลครรภ์ บางรายพยายามทำให้การตั้งครรภ์ยุติลงซึ่งเป็นอันตรายทั้งต่อมารดาและทารกในครรภ์

มารดาที่คลอดทารกน้ำหนักน้อยซึ่งไม่มีภาวะความเจ็บป่วย ได้รับการขัดเกลาบทบาทหญิงชายจากครอบครัวไม่แตกต่างจากกลุ่มแรก แต่ได้รับความรุนแรงในครอบครัวน้อยกว่าส่วนใหญ่เป็นความรุนแรงทางจิตใจที่เกิดขึ้นในบางช่วงของชีวิต มีการแบ่งงานระหว่างหญิงชายที่ไม่เคร่งครัดนัก ชายช่วยแบ่งเบาภาระงานบ้านบางอย่างซึ่งเป็นงานที่กำหนดเวลาการทำงานได้ หรือมีเครื่องทุ่นแรงช่วย โดยชั่วโมงการทำงานของมารดาน้อยกว่ากลุ่มแรกเล็กน้อย อำนาจการตัดสินใจหลักในครอบครัวส่วนใหญ่ชายมีอำนาจ หญิงมีอำนาจตัดสินใจเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ภายในบ้าน มีน้อยรายที่หญิงมีอำนาจตัดสินใจในเรื่องสำคัญร่วมกับชาย มารดาส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงทรัพยากรและผลประโยชน์ในครอบครัว แม้บางรายจะไร้อำนาจไม่สามารถควบคุมและจัดสรรทรัพยากรและผลประโยชน์ในครอบครัวแต่สามารถเข้าถึงทรัพยากรและผลประโยชน์ในครอบครัวได้ เนื่องจากสามีมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากครอบครัวเดิม มารดาส่วนใหญ่ไม่พร้อมที่จะตั้งครรภ์และไม่ต้องการมีบุตร แต่ในที่สุดสามารถยอมรับการตั้งครรภ์ได้ทำให้สนใจเอาใจใส่ดูแลครรภ์เพิ่มขึ้น

ดังนั้น กล่าวได้ว่า บทบาทความสัมพันธ์หญิงชายที่ไม่เสมอภาคในครอบครัว โดยชายมีอำนาจเหนือหญิงมีผลทำให้มารดาคลอดทารกน้ำหนักน้อย ยิ่งมารดาได้รับการกดขี่จากอำนาจชายเป็นใหญ่ในครอบครัวมาก ทารกก็จะยิ่งมีน้ำหนักน้อยลงและมีภาวะความเจ็บป่วยที่รุนแรง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรส่งเสริมให้เกิดความเสมอภาคระหว่างหญิงชายในครอบครัว เพื่อให้เด็กที่จะเกิดมามีสุขภาพดี เป็นกำลังในการพัฒนาสังคมต่อไป

GENDER RELATIONS AND LOW BIRTH WEIGHT INFANTS

MAJOR. WIMONPUN KAMONPETCH 4337366 SHMS / M

M.A. (MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCE)

THESIS ADVISORS: PIMPAWUN BOONMONGKOL, Ph.D., NARTRUEDEE
DENDOUNG, M.A.**ABSTRACT**

This study investigated gender role in families where the mothers had low birth weight infants applying the analytical concepts of gender analysis by a qualitative approach. In-depth interviews and observations were used in data collection among 13 cases.

It was found that the gender relations in the families of mothers with low birth weight infants were different and could be classified into 2 groups, i.e. 1) the mothers of low birth weight infants with sickness, and 2) the mothers of low birth weight infants without sickness.

The mothers of low birth weight infants with sickness levied in families where they were coerced to accept the superiority of the male role and had high family violence both during childhood and in their current family. The division of labor was very strict. Even though the economic situation drove the female to find employment, the male never shared household burdens. Most mothers were unable to control or access the family resources and benefits. Almost every case they did not want children and were unable to accept their pregnancy or attend to it properly. Some attempted to abort their pregnancy, which endangered both the mothers and the infants.

The mothers of the low birth weight infants without sickness was little different social construction from the first group, but encountered less family violence. Most was psychological violence and not significant. The division of labor was less strict. The male shared some household burdens where time could be fixed or with the laborsaving devices. The work hours of the mother were less than the previous group. Major decision-making was over-empowered by males while the females decided minor things within the homes. Few cases were found where the females shared decision-making with the males. Most mothers were able to access the family resources and benefits. Although some cases were helpless to control and to allocate the family resources and benefits, they were accessible because the husbands were responsible and supported by their families. Most mothers were not well-prepared for pregnancy and rejected having children. But finally they were able to accept pregnancy and became more attentive to it.

It was concluded that the inequity of gender roles in a family superiorized by the male affected the mother with low birth weight infants. The more the mother was oppressed by the male superiority in a family, the infant would be lower in weight and meet with more acute illness. The persons involved should encourage gender equity in families so that children will be healthy and become a force for further developing society

KEY WORDS: GENDER / INEQUITY / LOW BIRTH WEIGHT INFANTS / FAMILY

163 P. ISBN 974-04-6681-8